

Acheiving EU2020 Smart Growth

Den 26/5-2011 hölls ett seminarium med temat "Acheiving EU2020 Smart Growth" på Sveriges ständiga representation vid Europeiska unionen i Bryssel. Seminariet arrangerades av Vinnova samt de svenska regionkontoren: North Sweden European Office, Central Sweden, Småland Blekinge, Skåne European Office samt Mid Sweden Office.

Dan André från VINNOVA höll ett öppningstal om att det behövs bättre synergi mellan strukturfonderna och ramprogrammen för forskning. Det behövs även dedikerade instrument för strukturfonderna och broar måste byggas mellan de olika programmen för att kunna utnyttja dess fulla potential.

Professor Jerker Delsing från Luleå Tekniska Universitet har arbetat med många europeiska projekt, varav majoriteten är mål 2-projekt. Norrbottens län är en mycket glesbefolkad region med i genomsnitt endast två personer per kvadratkilometer men har lyckats bli mycket framgångsrik inom IT-området. Regionens vision är att vara kända internationellt för försäljning, utveckling och tillverkning av robusta elektroniska system för industrin och professionell användning. Trots att Luleå är en framgångsrik stad har de haft problem med att industrin har svårigheter med att förstå de finansiella verktygen. När det kommer till exempel mål 2-projekt ser Professor Delsing en utvecklingsriktning mot att forskningen och industrin har ett nära samarbete men att projekten genomförs utan direkt koppling till samhällets prioriteringar. Det går dock att bygga nationella, gränsöverskridande och europeiska strukturer med de existerande verktygen bara man tillämpar lagar och regler samt förstår marknadens behov. Det är viktigt att se till företagens behov för att ge dem ökade incitament att delta i projekt.

Dimitri Corpakis, enhetschef för regionala dimensionen av innovation, generaldirektoratet för forskning och innovation, europeiska kommissionen, pratade om synergi mellan projekten från generaldirektoratets perspektiv. Mr Corpakis förklarade att forskningsprogrammet FP7 och strukturfonderna skiljer sig genom tre huvudsakliga skillnader:

- Skilda lagstiftning(fördrag)
- Skilda utförandemetoder (konkurrens alternativt partnerskap)
- Skilda förvaltningsmyndigheter

Men i själva verket ligger målen och resultaten för de båda finansieringsverktygen relativt nära varandra. För att introducera synergierna i samhället måste man förbättra kommunikationen mellan politiker, lokala myndigheter samt privata aktörer. Ett sätt att göra detta kan också vara att söka finansiellt stöd från olika program under olika delar av projektets gång. En viktig del för en region som vill bli framgångsrik när det gäller europeiska program är att se till att myndigheterna erbjuder bra med service och kan svara på frågor. Mr Corpakis pratade om att han önskade se fler innovativa kluster som inkluderar små och medelstora företag samt att regionerna ägnar sig åt forskning inom strategin för smart specialisering. Forskningen bör röra sig inom de områden där det finns en växande marknad, detta för att få ut mest av pengarna som satsas och för att skapa jobb. Han

avslutade med att prata om vad regionala och lokala myndigheter kan göra idag där en viktig del är att sprida information till alla berörda aktörer om vikten av att sätta upp strategier för forskning och innovation. Myndigheterna måste förklara och lyfta fram möjligheterna med strukturfonderna. Mr Corpakis informerade även om att en gemensam plattform för strategier för smart specialisering(S3) håller på att upprättas genom ett gemensamt initiativ från kommissionens generaldirektorat för regionalpolitik, näringsliv samt för forskning och innovation.

Nästa talare var **Pierre Godin**, politisk analytiker, tematisk koordination och innovation, generaldirektoratet för forskning och innovation, europeiska kommissionen. Innovation är ett måste för att möta globaliseringen på ett effektivt sätt och för att förbättra den ekonomiska jämlikheten mellan olika regioner i Europa menade Mr Godin. EU:s ekonomi behöver mer innovation för en hållbar och inkluderande tillväxt. Innovation skapas bäst genom samarbete mellan regionala aktörer inom forskning, näringsliv samt offentlig sektor(triple helix). Regionerna lämpar sig för samordning av dessa aktörer genom att de är stora nog att spela en viktig roll men små nog att identifiera och dra nytta av den regionala styrkan. Det finns ett samband mellan ekonomisk tillväxt och innovativa resultat. För att en region ska bli konkurrenskraftig krävs kluster som matchar kunskap med marknadsbehov, utöver det måste regionerna vara positivt inställda till innovation och företagande.

Smart Specialisation Strategies – S3

- ❑ Encouraging all regions to adopt strategies focusing on priorities based on competitive advantages and potential cooperation with other regions (no duplication / imitation).
- ❑ Including cutting edge research as well as exploitation and adaptation of generic / basic technologies in specific areas and existing sectors (leading regions and others).
- ❑ Ensuring complementarity across all regions between world-class research (FP7 / CIP) and innovation targeted to applications (ERDF) and synergies between EU funds.
- ❑ Developing a process based on regional partnership and learning from networks supported by ERDF, FP and CIP.
- ❑ A 'Smart Specialisation Platform' will be set up by the EU Commission with experts to assist nat. & reg. authorities, and disseminate data & good practice on innovation.

Göran Brulin, analytiker på tillväxtverket, pratade om utvärderingen av åtta finansieringsprogram inom ramen för europeiska regionala utvecklingsfonden (ERDF) och synergien gentemot andra program. När tillväxtverket utvärderar analyserar de organisationen och genomförandet, framstegen samt förbättringar i prestation i de större projekten. Sammanlagt har tre miljarder kronor blivit beviljade från ERDF-programmen, samt 6 miljarder extra från med-finansiering. De flesta projekten leds av universitet men även andra aktörer driver projekt, målet är att små och medelstora företag bör ha nytta av satsningarna. Det man har sett under utvärderingen av de två pågående programmen i norra Sverige är att de har skapats nya kontakter mellan små och medelstora företag samt

akademin men det finns ingenting som tyder på att de samarbetar med andra utvecklingsprojekt. I södra Sverige är det vanligare att även företag driver projekt och innovationsplattformar är ett svar på avsaknaden från forskare att investera i innovativa processer. Däremot har företagen problem med kommersialiseringen av produkterna. I mellersta Sverige "ägs" projekten oftast av universiteten men leds av de stora företagen. Om projekten inte ägs av universiteten så drivs de som klusterinitiativ med starka kopplingar till forskningen. I mellersta Sverige visar utvärderingarna att det läggs för mycket fokus på forskning och för lite på kommersialisering. Lärdomarna att ta med från utvärderingen som tillväxtverket gjort är att det behövs tydligare planer för kommersialiseringen samt att projekten måste utföras i samarbete med företagen. En annan lärdom är att initiativen till projekten bör tas i konsultation med experter så att man kan sätta innovation i fokus. Bättre samarbete behövs när det gäller olika typer av projekt och ett större fokus måste läggas på innovation. Brulin lyfte fram att man bör överge kraven på att nya jobb och företag ska skapas eftersom att det inte är realistiskt, istället bör mer fokus ligga på innovationsgraden.

Ylva Dandanell Daveby från Linnéuniversitetet delade med sig av tre goda exempel på projekt i regionen. Chrisgas är ett projekt som syftar till att bli centrum för europeisk biogasproduktion och har fått 9,5 miljoner euro. Det andra projektet *Dynamic clusters in Småland* går ut på att skapa en nya standard för vilket material som används i tunga fordon. Idag är det endast tillåtet att använda stål i tunga fordon men projektet önskar bidra till ett ökat användande av aluminium som är bättre för miljön, har bättre materiella egenskaper samt är mer konkurrenskraftigt. Det tredje projektet, Wastekit arbetar med avfallshantering. Det man kunnat se i de tre projekten är att projektprocesserna och dess utveckling inte är linjära och att det är mycket viktigt att lyfta fram de kreativa individerna och ta tillvara deras skaparförmåga.

Under paneldiskussionen diskuterades möjligheten att minska administrationen i projekten. Åsikter lyftes fram om att kunskapen och verktygen för hur man driver framgångsrika projekt finns men kraven som finns stöter bort potentiella aktörer. Ylva Dandanell Daveby lyfte fram att om Europa vill bli den största världsekonomin måste vi hitta sätt att lyfta fram de bästa aktörerna på marknaden samt att energin läggs på kvalitetsprojekt.

Josefin Strömberg